

Энергія смецця, якасць вады і зніжэнне затрат удвая

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Распрацоўваецца тэматыка даследаванняў, накіраваных на стварэнне новых энергаэфектыўных, экалагічна абгрунтаваных тэхналогій і сістэм, якія забяспечаць інавацыйнае развіццё асноўных кірункаў галіны ЖКГ, эфектыўнае выкарыстанне рэсурсаў для забеспячэння камфортнага асяроддзя жыцця. І нам ёсць чым пахваліцца ўжо сёння, — канстатаваў **Андрэй КАСОУСКІ, першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях.**

Ужо распрацаваны, напрыклад, комплекс мер па выкарыстанні цвёрдых камунальных адходаў (ЦКА) у якасці альтэрнатыўнага паліва. Падабраны і ацэнены адходы, якія падыходзяць па фізіка-хімічных уласцівасцях у адпаведнасці з класіфікатарам адходаў для выкарыстання ў якасці паліва. Прааналізавана іх цеплатворная здольнасць, падрыхтаваны пералік аб'ектаў, дзе можна атрымаць энергію з ЦКА.

Распрацавана тэхналогія атрымання біякаштыватара для сістэм каналізацыі, з мінулага года выраблена і рэалізавана больш за 7000 доз такой прадукцыі. Асвоена вытворчасць кампазітнага матэрыялу на аснове цеплапластычных палімерных адходаў і тэхналогія яго атрымання для вырабаў тэхнічнага і бытавога прызначэння. З 2018-га выраблена 430 тон такога матэрыялу на суму звыш 500 тысяч рублёў. Рэалізавана ўжо больш як 112 тон аднаўпаковачнага сілікатнага прамочвання для дрэва на аснове адходаў прадпрыемстваў краіны, — прывёў ён прыклады.

Беларуская станцыя абезжалезвання і служба «115»

Пляцоўкай для сустрэчы навукоўцаў і камунальнікаў стаў Інстытут жыллёва-камунальнай

гаспадаркі НАН Беларусі, створаны менш як тры гады таму, які кардынуе навукова-тэхнічную дзейнасць па прыярытэтных кірунках ЖКГ і забяспечвае комплекснае навуковае і інавацыйнае суправаджэнне галіны. На думку спецыялістаў, ён павінен стаць своеасаблым аб'яднальным цэнтрам, які прыцягне і сістэматызуе часам разрозненыя напрацоўкі хімікаў, матэрыялаведаў (даследаванні якіх датычацца водападрыхтоўкі і ачысткі вады, яе абезжалезвання), эканамістаў.

— Менавіта праз галіну жыллёва-камунальнай гаспадаркі кожны грамадзянін краіны сустракаецца з новымі тэхналогіямі і распрацоўкамі, якія могуць прынесці ў яго жыццё якасныя змены, дзякуючы якім ён можа адчуць рух наперад, — заўважыў **Сяргей ЧЫЖЫК, першы намеснік старшыні Прэзідыума НАН Беларусі.**

Толькі разам камунальнікі і супольнасць навукоўцаў змогуць задаволіць элементарныя патрабаванні, якія спажываюць сёння прад'яўляюць да камунальнай сферы. Яны датычацца камфортнага пражывання і якасных жыллёва-камунальных паслуг, упэўнены і **міністр ЖКГ Беларусі Андрэй ХМЕЛЬ.**

У межах канферэнцыі прайшлі тэматычныя секцыі і круглыя сталы, дзе дэталізавана разглядаліся шматлікія кірункі развіцця сферы ЖКГ і існуючыя ў галіне праблемы. Найбольш актуальнымі з іх сталі прымяненне і распрацоўка новых тэхналогій і падыходаў у сістэме водазабеспячэння і каналізацыі, а таксама вырашэнне пытанняў, якія ўзнікаюць падчас рэалізацыі канцэпцыяў па абыходжанні з ЦКА.

— Канцэпцыя па абыходжанні з цвёрдымі камунальнымі адходамі не прадугледжвае новых сучасных тэхналогій па апрацоўцы большай іх часткі. І адзін з найлепшых кірункаў у гэтай сферы — энергетычнае выкарыстанне адходаў, —

акрэсліў міністр ЖКГ. — Выкарыстанне РДФ-паліва на цэментных заводах — толькі частка такой палітыкі. Мы разлічваем, што зможам актыўна выкарыстоўваць адходы на камунальных кацельных. Шмат пытанняў і па капітальным і бягучым рамонт будынкаў. Таму важным кірункам лічацца і новыя падыходы, нарматывы і матэрыялы, якія дазваляць рабіць такі рамонт якасна і пры гэтым змяншаць затраты на работы.

Беларускія спецыялісты спадзяюцца кансалідаваць намаганні па вырашэнні праблем ЖКГ з расійскімі калегамі, якія ўдзельнічалі ў канферэнцыі, расказалі пра свой вопыт работы ў гэтай галіне. Андрэй Хмель не выключыў магчымасці адначасовай рэалізацыі сумесных праектаў у абыходжанні з ЦКА і па ачышчальных збудаваннях у дзвюх краінах.

— У Беларусі за пяцігодку неабходна ўзвесці яшчэ 1300 станцый, аднак намі ўжо назапашаны вялікі вопыт, які можа зацікавіць расійскі бок. Наша служба «115» таксама паказала сябе добра, і ў гэтым плане мы, напэўна, на крок аперэджваем суседзяў, — мяркуе міністр ЖКГ. — У іх жа ёсць добрая інфармацыйная агульнакраінавая сістэма па ўліку дамоў, затрат на рамонт, і гэты вопыт нам вельмі цікавы. У нас падобная праграма рэалізуецца ў Мінску, аднак агульнай такой па краіне няма. У цэлым у плане развіцця тэхналогій мы сёння не горшыя за суседзяў. Што ж датычыцца цеплазабеспячэння ў старым жылфондзе з вертыкальнай разводкай труб, то ў кватэрах такіх дамоў няма тэхнічнай магчымасці ўстанавіць прыборы ўліку цяпла. Магчыма, гэта і мэтазгодна было б зрабіць, аднак пакуль узровень пакрыцця тарыфаў за цеплаэнергію насельніцтвам не вышэйшы за 20 %, стымулаў эканоміць у людзей няма.

Расійскія «60+» і «Разумны горад»

Погляд на жыллёва-камунальную гаспадарку праз навукова-тэхнічны прагрэс — надзвычай перспектыўны. Тыя, хто вучыўся рабоце ў гэтай сферы, разумеюць, што ў аснове ўсяго тут ляжаць болцікі-гаечкі, законы-формулы і рукі, лічыць **Дзмітрый ВОЛКАЎ, намеснік міністра будаўніцтва і жыллёва-камунальнай гаспадаркі Расіі**, які расказаў пра існуючыя ў суседзяў у галіне ЖКГ праекты, што могуць стаць прыкладам для Беларусі.

Праграма «60+» датычыцца камунальных аб'ектаў са ступенню зносу больш як 60 %. А гэта павялічаныя эксплуатацыйныя затраты, што адбіваецца і на камунальных плацяхах. Літаральна пару тыдняў таму праграму падтрымаў урад Расіі і выдзеліў сродкі на рэалізацыю першых праектаў у пяці гарадах.

— Па сутнасці, гарады, дзе будзе рэалізоўвацца праграма, поўнасьцю абновяцца, выканаюцца ўсе неабходныя работы і можна будзе спадзявацца, што тут мы зоймемся і добраўпарадкаваннем, і стварэннем камфортнага гарадскога асяроддзя без клопату, што ізноў нешта трэба капаць і непакоіць людзей, — удакладніў намеснік міністра.

Другая праграма — цэлая серыя праектаў па рэканструкцыі і мадэрнізацыі аб'ектаў ЖКГ у гарадах з колькасцю насельніцтва да ста тысяч чалавек. З 1117 гарадоў Расіі такіх каля 800, і яны лічацца невялікімі. Гэтая праграма рэалізуецца ў межах Усерасійскага курсу найлепшых праектаў стварэння камфортнага гарадскога асяроддзя ў малых гарадах і гістарычных пасяленнях.

Сёлета нашы суседзі запусцілі таксама сістэму маніторынгу і ліквідацыі аварый і інцыдэнтаў на аб'ектах ЖКГ.

— Такія інцыдэнты здараюцца, і адпрацоўваць іх апэратыўна і тыпізавана, па адзіным сцэнарыі і хутка, што вельмі важна, — лічыць Дзмітрый Волкаў. — Калі ліквідацыя аварыі становіцца падзвігам, гэта кепска, гэта зніжае нашу эфектыўнасць.

У галіне лічбавізацыі рэалізуецца некалькі кірункаў, адзін з якіх звязаны нават не з разумнымі лічбыльнікамі, а з разумнымі людзьмі, якія ў анлайн-рэжыме здольныя прымаць рашэнні, што дапамогуць грамадзянам. Такі анлайн-сэрвіс дапамог амаль без страт перажыць збор камунальных плацяхаў падчас першай хвалі каранавіруса, падкрэсліў намеснік міністра.

У межах праекта «Разумны горад» у Ліпецкай вобласці працуе адзіная дыспетчарская служба, якая прымае і кантралюе звароты грамадзян па пытаннях ЖКГ, аварыйных сітуацый і капрамонта дамоў. А ў Жалезнаводску запушчаны комплексны праект па лічбавізацыі гарадской гаспадаркі, дзе ўкаранілі сістэму інтэлектуальнага ўліку камунальных рэсурсаў. Яна дазваляе маніраваць разумнае гарадское асяроддзе: прыпынкі, слупы, сістэму інфармавання гаспадаркі і жыхароў. У Белгарадзе запрацавала праграма, якая забяспечвае ўзаемадзеянне жыхароў з кіруючымі кампаніямі, — прывёў ён некалькі прыкладаў і нагадаў, што кожны з іх можна браць на ўзбраенне і ў іншых краінах.

Інавацыйныя тэхналогіі павінны не толькі павысіць камфорт пражывання, але і вырашыць канкрэтныя праблемы. У прыватнасці, ліквідацыя шматтысячных тонаў адходаў, вырашыць праблему якасці пітной вады, наладзіць сістэму міжведамаснага ўзаемадзеяння для пераходу да лічбавай гаспадаркі і зрабіць шмат іншага на агульную карысць. Засталася толькі дачакацца рэалізацыі гэтых змен.

Ірына СІДАРОК.

Мабільныя паслугі

У якасці плацежных тэрміналаў

Міністэрства па падатках і зборах паведамляе аб магчымасці выкарыстання мабільнай паслугі эквайрынг замест плацежных тэрміналаў для правядзення разлікаў з выкарыстаннем бескантактавых прылад.

Як паведамляе Галоўнае ўпраўленне развіцця падатковых органаў Міністэрства па падатках і зборах, у адпаведнасці з падпунктам 2.8 пункта 2 пастановы Савета Міністраў і Нацыянальнага банка № 924/16 «Аб выкарыстанні касавая і іншага абсталявання пры прыёме сродкаў плацяжу» юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемальнікі абавязаны ўстанавіць і выкарыстоўваць плацежныя тэрміналы, якія забяспечваюць у тым ліку прыём да аплаты банкаўскіх плацежных картка міжнародных плацежных сістэм Visa і MasterCard, унутранай плацежнай сістэмы «БЕЛКАРТ», эмісію якіх ажыццяўляюць банкі краіны, у аб'ектах і пры ажыццяўленні відаў дзейнасці.

Акрамя таго, з 1 студзеня 2021 года пачнецца прыём бескантактавых банкаўскіх плацежных картка, а таксама рэгістрацыя аперацый з іх выкарыстаннем па тэхналогіі радыёчастотнай ідэнтыфікацыі ва ўсіх плацежных тэрміналах у арганізацыях гандлю (сэрвісу). Такім чынам, банкі-экваеры з 1 студзеня павінны спыніць абслугоўванне плацежных тэрміналаў арганізацый гандлю (сэрвісу), у якіх адсутнічае функцыянальная магчымасць прыёму бескантактавых банкаўскіх плацежных картка па тэхналогіі радыёчастотнай ідэнтыфікацыі.

З улікам інфармацыі Нацыянальнага банка на сённяшні дзень плацежныя сэрвісы, якія дазваляюць выкарыстоўваць мабільныя прылады (смартфоны, планшэты) у якасці плацежнага тэрмінала для прыёму аплаты з дапамогай банкаўскіх плацежных картка, укаранілі наступныя банкі-экваеры:

ААТ «ААБ Беларусбанк» — паслуга mPOS (дадатку «BPC mPOS» «ГандлярОК», «payBYcard»);

ААТ «Прыёрбанк» — паслуга Prior SoftPos (дадатак «tarXphone»), паслуга Miura (дадатак «payBYcard»).

Такім чынам, суб'екты гаспадарання могуць выкарыстоўваць мабільныя прылады з плацежным дадаткам у якасці плацежнага тэрмінала пры ўмове забеспячэння прыёму аплаты з выкарыстаннем бескантактавых і кантактавых картка плацежных сістэм Visa, MasterCard, «БЕЛКАРТ», эмісію якіх ажыццяўляюць названыя банкі краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАВЫШЭННЕ ДЗІЦЯЧЫХ ДАПАМОГ

У Беларусі з 1 лістапада вырасце памер некаторых дзіцячых дапамог і іншых сацыяльных выплат.

Аднаразовая дапамога пры нараджэнні:

першага дзіцяці
Br2581,1

другога і наступных дзяцей
Br3613,54

Аднаразовая дапамога жанчынам, якія сталі на ўлік у арганізацыях аховы здароўя да 12-тыднёвага тэрміну цяжарнасці, — **Br258,11.**

Штомесечная дапамога сем'ям на дзяцей ва ўзросце ад 3 да 18 гадоў у перыяд выхавання дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў — **Br129,06.**

Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў (штомесечна)*:

на першае дзіця
Br427,84

на другое і наступных дзяцей
Br488,96

на дзіця-інваліда
Br550,08

Новы памер дапамог будзе дзейнічаць да 31 студзеня 2021 года ўключна.

*Дзейнічае з 1 жніўня 2020 года. Яго пераглядаюць двойчы у год: з 1 лютага і з 1 жніўня.